

Vedlegg 10 - Planforslag

Skulptur- og kulturminnepark Ekeberg

Naturgrunnlag – registreringer og rapporter

1. Kartlegging av naturverdier på Ekeberg, Biofokus 29.10.2008
2. Naturtyperegistreringer fra naturtypebasen, fra Friluftsetaten
3. Ekebergskråningen naturreservat, 27.06.2008
4. Rapport fra botanisk befaring ved helleristningssøk, Arne Pedersen 14.10.2009
5. Rapport fra botaniske undersøkelser ifm Bjørbekk og Lindheims skisseprosjekt, Arne Pedersen, 14.11.2009 og 20.06.2010.
6. Fuglefaunaen for skulptur- og kulturminnepark på Ekeberg, Asplan, 12.06.2010

**Oslo kommune, Kulturetaten
C. Ludens Ringnes Stiftelse**

Juli 2010

Kartlegging av naturverdier på Ekeberg 2008

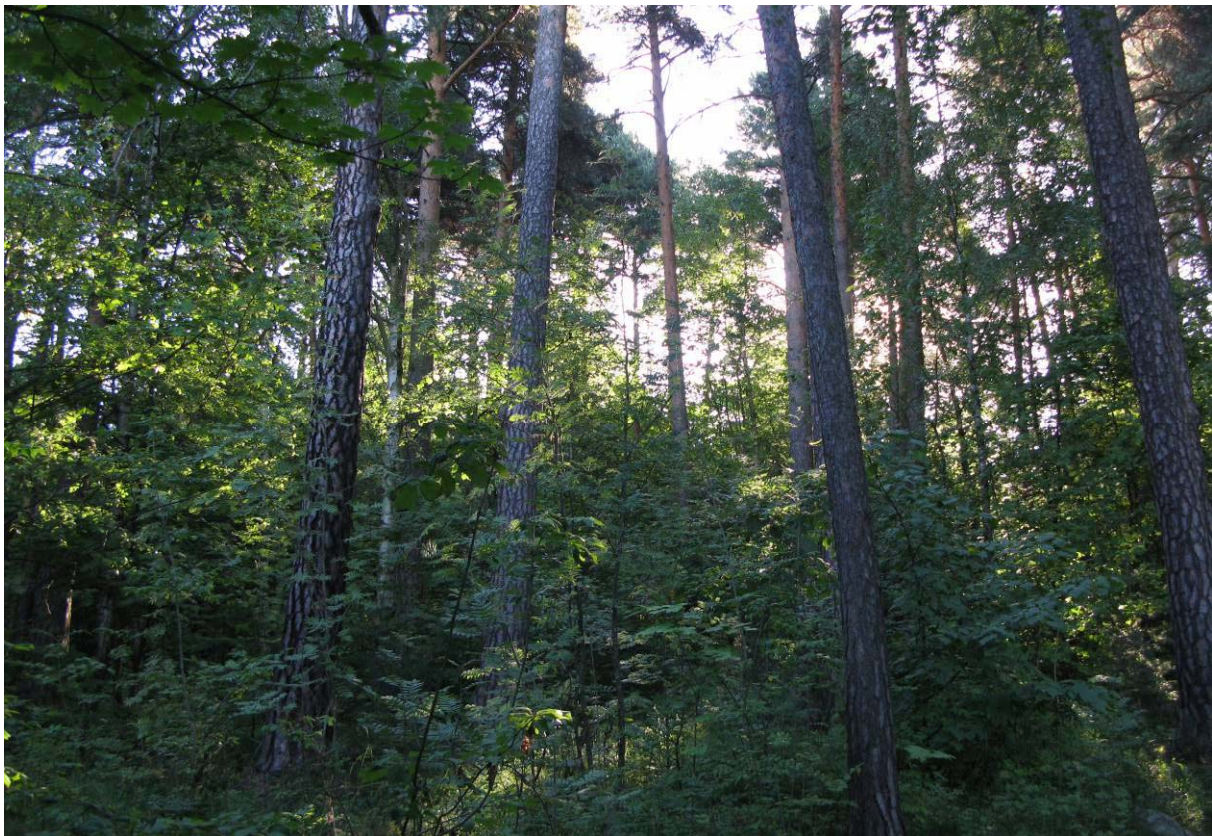
Notat 29. oktober 2008

Bakgrunn

På oppdrag for Friluftsetaten i Oslo kommune har BioFokus v/ Terje Blindheim foretatt naturfaglige undersøkelser på Ekeberg. Bakgrunnen for prosjektet er at det skal utarbeides en landskapsplan for området. Det er bl. a. planer om en skulpturpark og i denne forbindelse er det ønske om å vite nærmere om hvor det er særlig viktige biologiske forekomster. De eksisterende lokalitetene har blitt undersøkt seint på året og det har vært usikkert hvorvidt viktige floristiske elementer har blitt oversett av denne grunn. Undersøkelsene denne gang ble derfor lagt til høysommer, nærmere bestemt 2. og 3. juli 2008. Undersøkt område er angitt i figur 1. Området er tidligere rimelig godt undersøkt i forbindelse med naturtypekartleggingen i kommunen. Totalt 6 naturtype-lokaliteter dekker store deler av det undersøkte området.

Resultater

I forbindelse med befaringene ble det ikke avdekket særskilte naturverdier som ikke allerede var kjent fra området. Lokalitet 1253 har blitt utvidet en del mot nord og nordøst og lokalitet 1420 har blitt utvidet mot sør. Begge utvidelsene er begrunnet med at de registrerte kvalitetene fortsetter ut over det areal som var avgrenset. Tre nye lokaliteter er avgrenset. Lokalitet 2220, gammel lauvskog-C verdi, 2221, dam-B verdi og 2222, hagemark-C verdi. I tillegg til å ha oppdatert naturtypekartet for området er det blitt foretatt en vurdering av de enkelte naturtyper for å vurdere om det finnes spesielt viktige deler innenfor avgrensningene. Disse vurderingene resulterte i avgrensning av 10 områder som har noe høyere, avvikende eller mer sårbare kvaliteter enn de andre delene av en biotop. Lokalitetene er nummerert fra 1-10 og kan sees på figur 1. Nedenfor beskrives de ulike naturtypelokalitetene og under avsnittet skjøtsel og hensyn er det gitt en kort drøfting i forhold til planlagte tiltak i området.

Bildet viser høyreist furuskog med undersjikt av løv som er typisk på litt rikere grunn i området.

Fuglefaunaen i planområdet for skulptur- og kulturminnepark på Ekeberg

Oppdragsgiver: Oslo kommune

Skrevet av: Finn Michelsen

Kvalitetskontroll: Rune Solvang, Asplan Viak

Dato: 12.06. 2010.

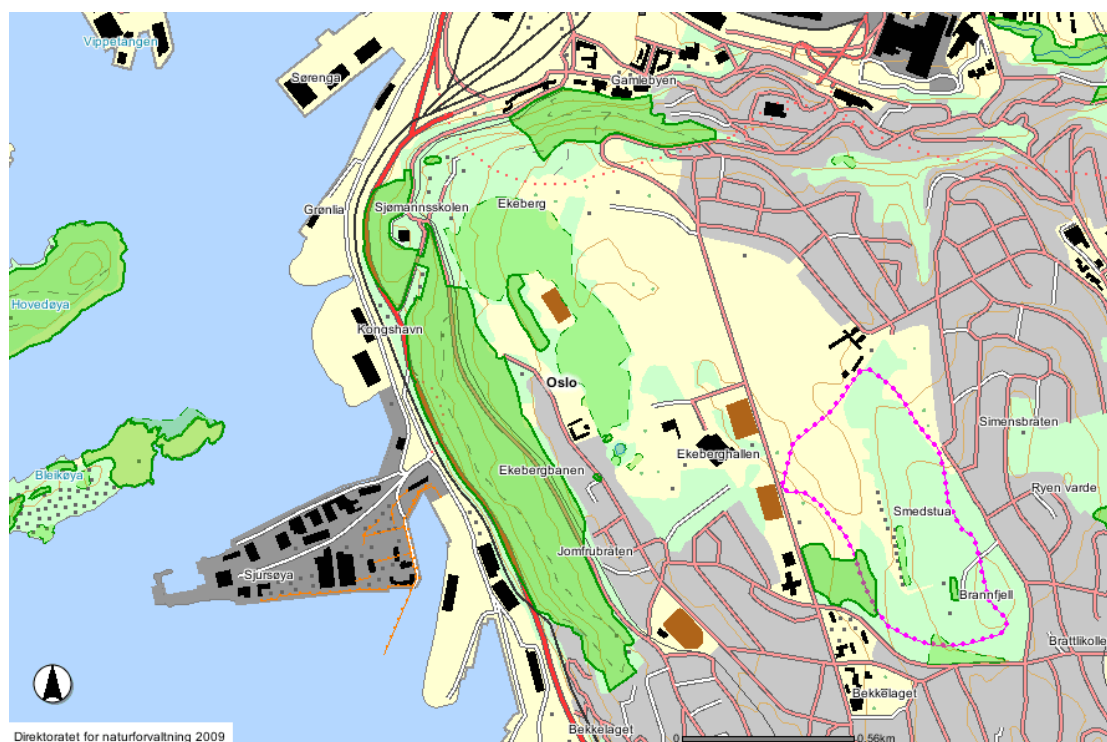
Bakgrunn for rapporten

Det er på oppdrag for Oslo kommune utført registreringer av fuglelivet i området for den planlagte skulptur- og kulturminneparken på Ekeberg.

Innledning

Planområdet omfatter Ekebergskrenten og deler av plataet sør og øst for denne, grensende mot Svenskesletta, Ridesletta, Ekeberg Camping og Stuttungsletta. I nord og vest avgrenses området av Kongsveien (figur 1).

Området har en variert natur med en rekke ulike viktige naturtypelokaliteter (Blindheim 2008), og dette danner grunnlaget for en variert fuglefauna. Den vanligste naturtypen her er gammel barskog (furskog) med vegetasjonstypene lågurtskog, lavskog og bærlyngskog. Flere steder har furskogen innslag av or-askeskog. Rik edellauvskog forekommer i bratte skrenter i nord. Planområdet har også små innslag av rik sumpskog, parklandskap og naturbeitemark/kantkratt.

Naturtypelokaliteter i området. Noen lokaliteter mangler (Kontakt eventuelt Friluftsetaten, Oslo kommune)

Metode

Planområdet ble systematisk gått gjennom flere ganger. Registreringene ble gjort både gjennom visuelle observasjoner og gjennom identifisering av fuglesang. Viktige partier ble koordinatfestet med GPS. Av hensyn til at fuglesangen er sterkest i morgentimene ble mye av feltarbeidet utført på denne tiden av døgnet, også før soloppgang. Feltarbeidet ble utført av

Finn Michelsen, den 5. og 26. mai, samt den 1. juni, 2010. Det er også blitt innhentet opplysninger om naturtypelokaliteter i området, samt data fra Norsk Ornitologisk Forening, avd. Oslo og Akershus (NOF-OA) sine tidligere registreringer på Ekeberg. Dessuten er Artsdatabankens artskart studert.

Resultater

I løpet av tre dagsverk i felt ble det observert 43 fuglearter innenfor planområdet. NOF-OA har tidligere registrert til sammen 81 fuglearter innenfor en større del av Ekebergområdet, inkludert det nåværende planområdet, men også mot idrettens hus og Ekeberg gård (Vedlegg 1.) P.g.a mangel på åpent vann / våtmark innenfor planområdet vil mange av artene på NOFs liste tilknyttet våtmark naturlig mangle i planområdet.

Arter som ringdue, stær (NT), og ulike trostearter er mye å se på næringssøk i parklandskapet (sletta) vest for campingplassen. I tilgrensende kratt her finner vi bl.a. endel pilfink, grønnfink og grønnsisik, samt svarthvit fluesnapper og gråfluesnapper. I den skrinne lav- og bærlyng-furuskogen i nord og vest er typiske arter trepiplerke, furukorsnebb, svartmeis og toppmeis. Edellauvskogen og den gamle furuskogen på høyere bonitet med stort lauvinnslag, har arter som stillits, kjernebiter, munk, hagesanger, møller og den rødlistede bøksangeren (NT). Fire hanner av sistnevnte art ble gjentatte ganger hørt syngende på faste steder (figur 1). Koordinatene for disse er:

98671 - 41514 (Nær pinne med påskriften "Nøkkelhullet").

98597 - 41395 (Nær vannreservoaret).

98710 - 41274 (Ved veien mellom vannreservoaret og Ridesletta).

98900 - 41276 (I utkanten av rik sumpskog i sørøst).

Ved sistnevnte punkt finnes også et parti med flere hulltrær, de eneste som ble sett i planområdet. De fleste reirhullene er laget i svartor og alle hull er på en størrelse som samsvarer med flaggspett. Hekkende flaggspett ble konstatert i et av trærne på nevnte koordinatpunkt. Her ble det også sett flere trostereir. Partiet er (eller *burde* være) en del av naturtypelokalitet nr. 1251 (registrert i kommunens naturdatabase) (Blindheim, 2008) med rik sumpskog, verdisatt som viktig (verdi B). Grensene for planområdet går stort sett utenfor denne naturtypelokaliteten, men dette bør dobbeltsjekkes, for det kan se ut som partiet med hulltrær (og rik sumpskog) kan befinne seg såvidt innenfor planområdet.

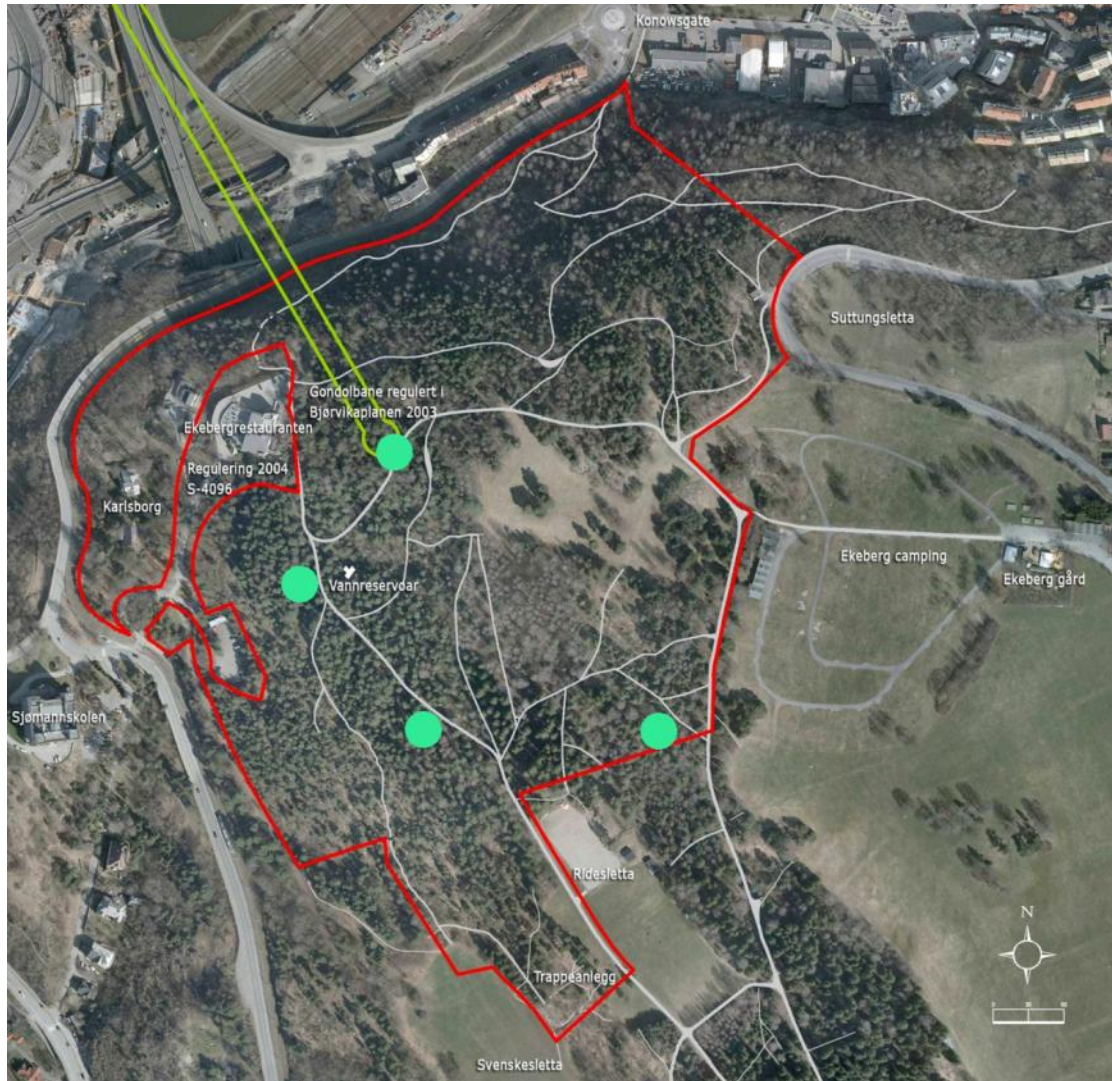
Parti med hulltrær helt sørøst i området.

Reirhull etter svartspett ble ikke registrert, så det er mindre sannsynlig at skogdua er hekkefugl innenfor planområdet, selv om et skogdue-par tidligere er observert på Ekeberg. Observasjonen ble gjort innenfor naturtypelokalitet nr. 1420 (Blindheim, 2008), og siden bare ca. halvparten av denne naturtypelokaliteten ligger innenfor planområdet, er det mulig at skogduene holder til i den andre halvdel, altså såvidt utenfor planområdet.

Den rødlistede dvergspetten (VU) ble ikke sett eller hørt, men også denne arten er registrert av NOF-OA på Ekeberg, og selve planområdet har flere partier som harmonerer med artens biotopkrav. Dette gjelder særlig den rike sumpskogen med svartor i sør-øst, og de bratte skråningene med rik edellauvskog i nord.

Tornskate (VU) ble ikke sett, men den er tidligere registrert av NOF-OA, og skrentene med åpen skog og mye kratt helt i sørvest kan være gode leveområder for denne rødlistearten.

Som en kuriositet kan det nevnes at en myrhauk (VU) ble observert flygende i kanten av sletta vest for campingplassen på første feltdag, den 5. mai. Arten ser ikke ut til å ha vært registrert her tidligere, men siden det ikke finnes egnede leveområder for arten i området, er det uansett bare snakk om en fugl på trekk, og det er dermed ikke nødvendig å ta hensyn til denne arten i planarbeidet.

Kart over planområdet. Grønn sirkel markerer parti med syngende bøksanger (NT). (For mer nøyaktige koordinater for bøksangerne: Se under Resultater). Kartgrunnlag: Oslo kommune.

Tabell 1.

Fuglearter observert under feltarbeidet, mai-juni, 2010:

Art	Rødlistestatus	Observasjoner	Merknader
Myrhauk	VU (Sårbar)	Ett individ	Tilfeldig gjest på trekk
Hettemåke		Vanlig	
Fiskemåke		Vanlig	
Sildemåke		Vanlig	
Gråmåke		Vanlig	

Ringdue		Vanlig	
Gjøk		Ett individ	
Flaggspett		Fåtallig	
Låvesvale		Fåtallig	
Taksvale		Fåtallig	
Trepipplerke		Fåtallig	
Linerle		Fåtallig	
Rødstrupe		Vanlig	
Svarttrost		Vanlig	
Gråtrost		Vanlig	
Rødvingetrost		Vanlig	
Møller		Fåtallig	
Hagesanger		Fåtallig	
Munk		Vanlig	
Bøksanger	NT (Nær truet)	Fåtallig	Fire syngende hanner
Løvsanger		Vanlig	
Fuglekonge		Fåtallig	
Gråfluesnapper		Fåtallig	
Svarthvit fluesnapper		Vanlig	
Toppmeis		Fåtallig	
Svartmeis		Fåtallig	
Blåmeis		Vanlig	
Kjøttmeis		Vanlig	
Spettmeis		Vanlig	
Trekryper		Fåtallig	
Skjære		Vanlig	

Kråke		Vanlig	
Stær	NT (Nær truet)	Fåtallig	Små flokker på og ved sletta vest for campingplassen
Pilfink		Fåtallig	
Bokfink		Vanlig	
Bjørkefink		Fåtallig	
Grønnfink		Vanlig	
Stillits		Vanlig	
Grønnsisik		Vanlig	
Furukorsnebb		Fåtallig	
Dompap		Fåtallig	
Kjernebiter		Ett individ	
Gulspurv		Fåtallig	

Andre kvaliteter

Nordvest for Ekebergrestauranten ble det på UTM: 98450 / 41523 funnet en liten bestand av gulveis. Dette er en så uvanlig og spesiell plante at det bør tas hensyn til den ved eventuelle inngrep i dette partiet.

Konklusjon

Til å være så begrenset i størrelse har planområdet en relativt variert natur, med flere viktige naturtypelokaliteter og utforminger av skog i ulike suksesjonsfaser. Dette gir området en relativt rik og variert fuglefauna, der 43 arter ble registrert under feltarbeidet i mai og juni 2010. Med unntak av en tilfeldig trekkgjest (myrhauk), ble det ikke observert sjeldne arter. To av artene, stær og bøksanger, er rødlistet i laveste rødlistekategori ("NT / Nær truet"), og disse må derfor betraktes som planområdets mest interessante fuglearter.

I sør-øst finnes et lite parti med hulltrær som kan være av stor betydning for endel fuglearter, den rødlistede stæren inkludert. Inngrep i dette partiet bør unngås, så ikke hekkebiotopen tilknyttet hulltrær blir ødelagt. Dette partiet er (eller burde være - det ligger på grensa) en del av en

naturtypelokalitet (Nr. 1251) med rik sumpskog med B-verdi (Viktig) (Blindheim, 2008).

Det bør for øvrig tas hensyn til en liten forekomst av gulveis nedenfor Ekebergrestauranten.

Kilder

Artsdatabanken. Artskart.

Blindheim, Terje (Biofokus). *Kartlegging av naturverdier på Ekeberg, 2008.*

Norsk Ornitologisk Forening, avd. Oslo og Akershus. Artsliste over Ekeberg-området.

Vedlegg 1.

Oversikt over Norsk Ornitologisk Forening, avd. Oslo og Akershus sine tidligere registreringer av fuglelivet i Ekeberg-området:

Art	Status	Antall par	Maxår	Maxvår	Maxsommer	Maxhøst	Maxvinter
Gråhegre	r		1	1		1	
Grågås	r		10	2		10	
Hvitkinngås	r		4			4	
Krikkand	t		2			2	
Stokkand	r		40	20	2	40	
Hønehauk	r						
Spurvehauk	h		1	1	1	1	
Tårnfalk	r		1		1		
Rugde	r						
Storspove	t		26	26			
Gluttsnipe	t		1			1	
Hettemåke	r		100	100	10	20	
Fiskemåke	r		100	50	2	100	
Sildemåke	r		5	5	1	1	
Gråmåke	r		40	20		40	
Bydue	h		32			32	

Skogdue	r	2	1			
Ringdue	h	5				5
Tyrkerdue	s	2		1	1	2
Gjøk	r	1	1			
Tårnseiler	s	100		5	100	
Grønnspekk	h					
Svartspekk	r	1			1	
Flaggspekk	h					
Dvergspett	r	1	1			
Låvesvale	r	5			5	
Taksvale	s	4		4	3	
Trepplerke	t					
Heipplerke	t					
Gulerle	t	5			5	
Vintererle	t	1	1			1
Linerle	h					
Sidensvans	r	300			20	300
Gjerdsmett	h	3				
Jernspurv	h					
Rødstrupe	h					
Rødstjert	h	1		1		
Ringtrost	t	3	3			
Svarttrost	h					
Gråtrost	h	150	100			150
Måltrost	h					
Rødvingetrost	h	50	50			
Gulsanger	h	1	1			
Møller	h	1				
Tornsanger	r					
Hagesanger	h					
Munk	h					
Bøksanger	h	5	5	5	3	
Gransanger	t	2	2			
Løvsanger	h					
Fuglekonge	h					

Gråfluesnapper	h				
Svarthvit fluesnapper	h				
Stjertmeis	r	3	3		
Granmeis	h?				
Toppmeis	r	1	1		
Svartmeis	h				
Blåmeis	h				
Kjøttmeis	h				
Spettmeis	h				
Trekryper	h	2			
Tornskate	t				
Skjære	h				
Nøttekråke	r	2			2
Kråke	s				
Stær	h	70			70
Gråspurv	h				
Pilfink	h				
Bokfink	h	50			50
Bjørkefink	t				
Grønnfink	h	120	120		
Stillits	h	10	10	1	1
Grønnsisik	h				
Tornirisk	r				
Gråsisik	r				
Grankorsnebb	r	10			10
Furukorsnebb	r	1	1		
Dompap	r				
Kjernebiter	r	2	2		2
Gulspurv	r	1	1		
Sivspurv	t	1	1		

Forklaring til kolonner:

h=hekker

s=sommergjest, kan være hekkefugl i noen tilfeller

t=trekkfugl

w=vintergjest

r=observert, uspesifisert

max=høyeste antall observert

vår=mars-mai

sommer=juni-juli

høst=august-november

vinter=desember-februar

Kolonnerekkefølge:

Art

Status

Antall par

Maxår

Maxvår

Maxsommer

Maxhøst

Maxvinter